Seat No. : _______________

DO-108

December-2022

B.Ed., Sem.-I

109 : Economics

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

સૂચનાઓ : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.
(3) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **14**
(A) 'અર્થશાસ્ત્ર શુદ્ધ અને પ્રાયોગિક જ્ઞાન છે' તેની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
(B) વિવિધ અર્થશાસ્ત્રીઓ દ્વારા આપવામાં આવેલા અર્થશાસ્ત્રના ઉદ્દેશોનું વિગતવાર વર્ણન કરો.

અથવા

(A) અર્થશાસ્ત્ર વિષય શીખવવાના ચાર સામાન્ય હેતુઓ જણાવો. સામાન્ય હેતુ સમજ અને કૌશલ્ય માટે ચાર-ચાર વિશિષ્ટ હેતુઓ લખો.
(B) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણના મહત્ત્વની ચર્ચા વિગતે કરો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **14**
(A) માઇક્રો ટીચીંગનો અર્થ શું છે ? તેના સોપાનો અને મહત્ત્વની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
(B) સિમ્યુલેશન શિક્ષણનો અર્થ શું છે ? એકમ પુરવઠા માટે કોઈપણ એક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને સિમ્યુલેશન પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.

અથવા

(A) વિષયાભિમુખ કૌશલ્યના મહત્ત્વના ઘટકો જણાવો અને એકમ વસ્તીનો વિષયાભિમુખ માટે એક પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
(B) ધોરણ-12ના કોઈ એક એકમની પસંદગી કરી તે શીખવવા નીચેના મુદ્દાઓને અનુલક્ષીને એક પાઠ આયોજન નોંધ તૈયાર કરો :
(1) વિશિષ્ટ હેતુ (2) શૈક્ષણિક મુદ્દા
(3) શિક્ષકની પ્રવૃત્તિ (4) કા.પા. નોંધ

3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **14**
(A) માંગના નિયમને અનુસૂચિ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો.
(B) અર્થતંત્રમાં આવતા ચક્રાકાર આર્થિક પરિવર્તનોના પ્રકારોની વિસ્તૃત માહિતી આપો.

અથવા

(A) બજારમાં કિંમત-નિર્ધારણની પ્રક્રિયા આકૃતિની મદદથી સમજાવો.
(B) સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ વચ્ચેના સંબંધો આકૃતિ દ્વારા સમજાવો.

@geniusguruji

Scanned with CamScanner

4. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14

(A) માનવવિકાસ આંકમાં કઇ-કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ? તેની સમજૂતી આપો.

(B) ફુગાવાનો અર્થ આપી તેનાં કારણો ચર્ચો.

અથવા

(A) કૃષિક્ષેત્રની ખેત-ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉપાયો જણાવો.

(B) વસ્તી-નિયંત્રણના ઉપાયોની વિગતવાર સમજૂતી આપો.

5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ 7 પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14

(1) અર્થશાસ્ત્રના કાર્યક્ષેત્ર હેઠળ શું આવે છે ?

(2) અર્થશાસ્ત્રના શિક્ષણ દ્વારા વિકસિત બૌદ્ધિક મૂલ્યનું ઉદાહરણ આપો.

(3) કયા સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો અર્થશાસ્ત્રના શિક્ષણ દ્વારા વિકસાવી શકાય છે ?

(4) પાઠ આયોજનનું મહત્ત્વ શું છે ?

(5) શિક્ષક દ્વારા કયા પ્રકારના પ્રશ્નો ટાળવા જોઈએ ?

(6) સ્પષ્ટીકરણ કૌશલ્યનો અર્થ જણાવો.

(7) સીમાંત ખર્ચનું સૂત્ર આપો.

(8) કઇ સંપત્તિ વ્યક્તિગત સંપત્તિ ગણાય છે ?

(9) સ્થિર ખર્ચ રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?

(10) 'વિકાસ એક બહુપરિમાણીય પ્રક્રિયા છે'. આ વિધાન કોણે રજૂ કર્યુ છે ?

(11) સરકારે કાયદા દ્વારા વધતા ભાવોને અટકાવ્યા હોય, તો તેવો ભાવવધારો કયા પ્રકારનો ફુગાવો છે ?

(12) રોકડિયા પાકનાં ઉદાહરણ આપો.

@geniusguruji

Seat No. : ____________

DO-108

December-2022

B.Ed., Sem.-I

B-109 : Economics

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

Instructions : (1) **All** questions are compulsory.
(2) Options are internal.
(3) Marks to the right indicate total marks of the questions.

1. Answer the following questions : **14**
   (A) Discuss in detail 'Economics is pure and applied science'.
   (B) Describe the aims of Economics in detail given by different economists.

OR

   (A) State four general objectives of teaching Economics Subject and write four-four specific objectives for the general objective understanding and Skill.
   (B) Discuss in detail the importance of teaching Economics at higher secondary level.

2. Answer the following questions : **14**
   (A) What do you mean by Micro Teaching ? Discuss its steps and importance in detail.
   (B) What do you mean by Simulation teaching ? Prepare a simulation lesson plan taking any one method for the topic 'Supply'.

OR

   (A) State important components of Set Induction skill and prepare a plan to introduce the topic 'Population'.
   (B) Select any one Unit from Std. 12th and prepare a lesson plan keeping in mind following points :
      (1) Specific objective
      (2) Teaching point
      (3) Teacher's Activity
      (4) B.B. work

3. Answer the following questions : **14**
   (A) Explain law of demand with the help of schedule and diagram.
   (B) Give a detailed information of the types of cyclical economic changes in economy.

OR

   (A) Explain the price determination process of market along with a diagram.
   (B) Explain with diagram the inter-relationship between average cost and marginal cost.

@geniusguruji
Scanned with CamScanner

4. Answer the following questions : 14

(A) What are the factors included in the human development index ? Explain them.

(B) Define inflation and explain the causes of inflation.

OR

(A) State measures to improve productivity in agriculture.

(B) Discuss in detail the methods to control population.

5. Answer any **7** of the following questions : 14

(1) What comes under the scope of Economics ?

(2) Give example of intellectual value developed through teaching of economics.

(3) Which cultural values can be developed through teaching of economics ?

(4) What is the importance of lesson planning ?

(5) Which type of questions should be avoided by a teacher ?

(6) What do you mean by skill of explanation ?

(7) Give formula of marginal cost.

(8) Which wealth is considered as individual wealth ?

(9) How is the slope of fixed cost curve ?

(10) 'Development is a multi dimensional process'. Who has given this statement ?

(11) What is the type of inflation when the government controls inflation via rules or laws ?

(12) Give examples of Cash Crop.

@geniusguruji

Scanned with CamScanner